

DE DINSBURGER

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, Ringkade 41
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 maanden.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Paul Singer. * - Tot den Griekschen kalender. - Reactionnaire wetgeving (Slot). - Dankbare slaven. - Het Weekblad voorheen en thans. - Verwildering. - Tusschen den proletariër en zijn geluk staat de macht der kapitalistenklasse. - Liberale „sociale“ wetgeving. - Belgische politiek in 1916. - Een fout. - Van het Partijbestuur. - Verantwoording. - Van de Afdelingen. - Een dampersstreek. - Advertentiën.

PAUL SINGER. †

Liebknecht, Auer, Singer, Bebel.
Nu is de derde van dit viertal mannen heengegaan, die in den strijd van de Duitse arbeidersklasse tegen het knechtende kapitalisme hun volle gaven van lichaam en geest hebben kunnen ontplooiën.
Singer was een van die benijdenswaardige mannen, die zelfs in hun ouderdom niet in leer en leven verdorren, maar die steeds te staan wisten daar waar de werkelijke consequenties van het leven bij de telkens veranderende omstandigheden dwingen te staan, n.l. bij de uit den strijd zelve opkomende verjonging. Zoo moest hij niet alleen niets hebben van het kaffe revisionisme, maar ook van de traditie der Duitse partij behield hij alleen het beste deel, n.l. de revolutionaire wil, de onverzooenlijkheid en de onverzettelijkheid.

Voorzoover in de figuur van een persoon de wil van een massa kant tot uiting komen, voorzoover moet men zeggen: in de gebaren van Paul Singer als Voorzitter zag men de kolossale kracht, het groote intellect, de vastberaden wil, de onweerstaanbare zekerheid, het nooit meer te werpene van het Duitse proletariaat bijeen. Zoals Singer als President daar stond, immer gereed, nooit overhaast, met bijna titanische macht, zoo staat het Duitse proletariaat steeds gereed tot den aanval, den aanval op zijn tijd, waarbij op den duur maar een ding mogelijk is: de vernietiging van den vijand, het kapitalisme.

De figuur van Singer was zoo sympathiek omdat ze overeenkwam met zijn daden. Zijn heele leven was een strijd tegen de schijn. Vernietigend waren indertijd zijn onthullingen van het Bismarcksche lockspitzel- en spionnen-wezen. Tegenover de Anarchisten stond hij zoo fel als tegen het revisionisme

en de zgn. burgerlijke democratie. Hetgeen hem niet belette namens de Duitse arbeidersklasse vooraan op te komen tegen de schandelijke moord op de Anarchisten van Chicago door het beestachtige Amerikaanse kapitaal. En evenmin hem belette bij de herstemmingen in 1887 de burgerlijke democraten te steunen die voor het *overzwaakte* Alg. Kiesrecht waren en tegen *elke* uitzonderingswet. Singer was nl. een man uit een stuk, zoals alleen de Marxistische tactiek die van de werkelijke strijdvaarders voor de zaak van het proletariaat weet te maken.

Paul Singer was geen man van woorden, maar een van daden, het beste wat hij uit zijn burgerlijke omgeving naar het proletariaat heeft meegebracht. In de Rijksdag, in den Pruisischen Raad, en in de Duitse Partij heeft hij alomdijg meer gedaan dan in het openbare woord alleen kon uitkomen. En zooals het proletariaat die voornamelijk stille werkers van de partij heeft gewaardijgd, zoo heeft het ook Singer de organisator van de Partij bij uitnemendheid. Maar, en dat is zijn grootste eer, hij organiseerde de beweging alleen in de gedachte aan het doel, het Socialisme.

Laten wij die vier mannen, Liebknecht, Auer, Singer, Bebel, nog eens aan onze verbeelding voorbijgaan, dan zien we eerst wat een onvergelykelijk schoone beweging die van het proletariaat is. Dan zien we, dat het Socialisme niet een vormlooze gelijkheid, niet een eentonig verchristelijkt solidaire braafheid brengt, maar dat de socialistische strijd van het proletariaat voor de meest uiteenlopende karakters en begaafdheden juist de bodem schept tot hun harmonische ontwikkeling. De begaafdheden van de massa der individuen liggen immers nog volkomen onontgonnen. Het Socialisme zal ze in al hun verscheidenheid heerlijk doen opbloeien.

Dat Paul Singer voor den proletarischen strijd in de moeilijkste tijden al zijn beste krachten heeft gegeven, tot zijn laatste ademtucht toe, dat verzekert hem naast de andere grooten, naast een Marx, Engels en Lassalle, de herinnering van de juichende menscheid in het uur van de overwinning.

WP.

„Tot den Griekschen kalender.”

De bovenstaande uitdrukking is verleden week gebruikt in den Rotterdamschen Gemeenteraad als „vrije” vertaling van een Latijnsche spreekwijze, die wij in 't Hollandsch gewoon zijn aan te duiden met: tot St. Juttemis.

Er is dus, zal de scherpzinnige lezer opmerken, in den Raad van Rotterdam weer eens wat verdaagd. En wanneer daar iets uitgesteld is, zooal niet tot St. Juttemis, dan toch voor onbepaalde tijd dan kan men, zonder er iets van te weten, wel op z'n vingers natellen, dat het een arbeidersbelang betrof. Immers: de Raad van Rotterdam verdient nog altijd zijn reputatie van de meest bewust-conservatieve te zijn van alle groote gemeenten in ons land.

Inderdaad is er dan ook iets uitgesteld en wel de behandeling van de kwestie of de loonen der gemeentearbeiders met 't oog op de dure tijden eenige verhooging behoeften om ze met de prijsstijging eenigzins op peil te houden.

Nu verwondert dit uitstek, zooals niet tot St. Juttemis dan toch... voor onbepaalde tijd, en dat terwijl de arbeiders in dienst der gemeente Rotterdam loonen van wel 10 à 11 gulden, zegge tien à elf gulden in een groote stad, vaak verdienen, hem die den Rotterdamschen Raad kent, zeker niet. Maar wat wel verbazing mag

wekken, ze is bij dengeen, die van het optreden der dusgezegde sociaaldemocraten, leden der Arbeiderspartij den geringst mogelijken omslag heeft is, het nu dat dit uitstel voor onbepaalde tijd tot stand is gekomen, *met verlooping althans niet voortaan de zaak aan de voet in den Rotterdamschen Raad.*

Toch is dit een onloochenbaar feit, dat je met deze woorden b.v. geconstateerd kunt vinden in *De Dinsdag* Zaterdag 28 Januari.

Sociaaldemocraten, die meewerken tot een zeer duidelijk en uitgesproken planneetje van de overtuiging behoudende elementen in den Raad der voor zijn sociaal-conservatieve beruchte stad, een planneetje dat op 't oog loopen is, dat zelfs een vertegenwoordiger van de Christelijke arbeiders er niet inlooft.

Hoe is dit mogelijk, en hoe is dat gedaan zal men vragen.

Ach, doodeenvoudig, door de toepassing der gewone reformistische arbeiderspolitiek die meent door tegenwerking aan de bourgeoisie van die bourgeoisie worden wat af te troegelen, al bezit de arbeidersklasse of een aantal arbeiders er nochtan niet van.

Hoe stonden de zaken?

Dat de loonen van gemeentearbeiders verhooging behoeven, was een feit, dat voor allen, die op de een of andere manier wel wat voor de arbeiders wenschen te doen, vaststond.

Al is de raad niet op de hoogte van de toestand der gemeentearbeiders — eigenaardig maar niettemin waar feit — zooveel is er wel van bekend, dat sommige categorieën hongerlooien krijgen, hongerlooien, die niet de stijging der levensmiddelenprijzen, steeds onbepaald worden.

De organisaties der gemeentewerklieden hadden elders en feiten gepubliceerd. De raadsfractie der S.D.A.P. en de heer Diemer, vertegenwoordiger der Christelijke arbeiders, bezaten allebei een dossier een verzameling feiten, al was het dan ook geen volledige of alles omvattende.

Trouwens, ook het College van B. en W. had met 't oog op de indiening van twee moties, een van de heeren Spiekman e.s. en een van den heer Diemer, waarin de noodzakelijkheid van verhoging der loonen van werklieden en beambten, resp. eettijdelijk van „sondige categorieën van werklieden” werd uitgesproken, een aantal gegevens bijeenverzameld, natuurlijk om de noodzakelijkheid te bestrijden.

Zoo stond de toestand, toen deze moties in behandeling kwamen — met en benevens een motie van de conservatieven, waarin voorgesteld werd de aangesin handen te stellen van B. en W. om praedivies. De bedoeling hiervan was duidelijk. Bij een behouding der moties zou het niet 't oog op de feiten een onmogelijken indruk maken, indien beide werden verworpen. In den zomer zijn de gemeenteraadsverkiezingen en het kan geen nut hebben voor de conservatieven om een paar maanden voor dien tijd aan een aantal kiezers — want alle gemeentewerklieden en beambten zijn kiezers — een zoo dringend noodige verhoging van loonen niet te weigeren. Er was dus voor deze elementen alles voor de zaak uit te stellen, zooal niet tot St. Juttemis is, dan tot B. en W. met hun praedivies gereed te hebben te zijn. Dit duurt in Rotterdam, weet men, lang niet voorstel tot invoering van bepalingen omtrent de bestekken is er een treffend voorbeeld van. En 't vendien kwamen B. en W. dit nog eens uitdrukkelijk aan de heeren verzekeren: de agenda van B. en W. was zoo overladen, dat B. en W. geen enkele bezegging konden doen omtrent het tijdstip, waarop hun praedivies zou inkomen.

De stand van zaken was dus duidelijk en het stuk was gevonden, zooals de Christelijke arbeidersvertegenwoordiger Diemer zich uitdrukte om de zaak op te hangen tot na de gemeenteraadsverkiezingen en tot 1917.

De heer Diemer stemde dan ook van zijn standpunt, volkomen terecht tegen deze conservatieve motie.

De heeren Spiekman c.s. stemden ervoor. Waarom? Hooren wij de eigen woorden van dezen vertegenwoordiger, volgens *Het Volk*:

S. verklaarde... voor de motie te zullen stemmen, omdat zij zich daartoe gedwongen zien, in het belang der zaak. Wij hebben hier de absurde toestand, dat de Raad niet weet... welke de loonen der gemeentewerklieden zijn! Wij nu voelen ons, blijkens onze motie voldoende voorbereid. Wij hebben en in onze toelichting en reeds bij de behandeling der begroting, loonen genoemd van f 10, f 11, f 11.50.... En wij hebben ook nog 'n dossierje. Maar... de burgemeester heeft ook 'n dossierje, in den laatsten tijd verzameld, en dat zouden we ook gaarne in onze handen hebben.

De burgemeester: Zeer onvolledig.
S.: Ja, we kennen elkaar. Het is zeer onvolledig, maar dat zal voor u geen reden zijn, om het niet te gebruiken. Dat de raad niet met de loonen op de hoogte is, is een gevolg van de verwaarloozing der regeling van de rechtspositie. Wij voelen, dat, wanneer de motie om prae-advies verworpen mocht worden, de geheele zaak heden van de baan gaat en dat moeten wij voorkomen. Het is mogelijk, dat het prae-advies lang uitblijft, maar de verantwoordelijkheid daarvan berust bij het gemeentebestuur.

Indien S. de arbeiders als hun vertegenwoordiger wil len en wetens had willen bedenken, zou hij niet anders hebben behoeven te spreken gelijk men ziet.

De idiote meening, dat het van het beter ingelicht zijn der vertegenwoordigers van de bezittende klassen zou afhangen, of dezen geneigd zijn eenige eischen der arbeiders toe te staan, ligt ten grondslag aan deze «politiek».

Het inzicht, dat deze factor van geheel geen beteekenis is, dat het uitsluitend van de macht afhangt, die de arbeiders op een zeker oogenblik hebben weten te bereiken, of hun iets wordt toegestaan, kan bij een zuivere reformist, die op de welwillendheid der bezitters bouwt, natuurlijk niet bestaan.

Maar, zooals gezegd, de verkiezingstruc der conservatieven lag hier zoo duidelijk aan de oppervlakte en de woorden van hun gevormtigde, den burgemeester, waren zoo duidelijk, dat iemand, die niet als de heer S. als 't ware een beginselvast reformist is, in dit speciale geval den zin van dit burgerlijke spelletje zou hebben doorzien.

Een spelletje zoo duidelijk, dat de heer Diemen, die ook wat voor de werklieden wil, het zelfs doorzag. En wat is er nu met zulk een taktiek bereikt?

Ten eerste, dat de arbeiders weer verwezen worden naar de goedgezinde burgerij als hof van appel ten opzichte van de slechtgezinde.

Ten tweede, dat arbeidersvertegenwoordigers mede verantwoordelijk staan voor het bestendigen van den honger der gemeentearmen, pardon arbeiders.

Ten derde, dat de heeren liberale conservatieven bij de aanstaande verkiezingen zich niet behoeven te verdedigen wegens hun arbeidersvijandelijkheid, wat betreft dit geval en het odium der verwerping nog niet op zich hebben hoeven te laten wachten.

Ten vierde, dat de heeren Diemer c.s. propaganda maken onder hun arbeiders met hun standvastigheid. En daartegenover staat? Niets — volstrekt niets van direct voordeel, nu of later.

Reaktionaire wetgeving. II.

(Slot).

Ten slotte iets over de arbeiders, die wel onder de Ongevallenwet vallen, maar niet onder de Ziektewet, dat zijn in hoofdzaak de losse arbeiders. Zij kunnen zich „vrijwillig verzekeren” bij een ziekenkas, en zijn dan — krachtens de Ziektewet — „gerechtigd van den werkgever de helft der premie over den tijd, gedurende „welken zij in dienst van dezen zijn geweest, terug te „vorderen”. Men moet zich maar eens goed indenken, wat daarvan zal terecht komen. Het geldt hier de arbeiders, wier dienstbetrekking korter duurt dan 4 dagen, die dus — als ze werk hebben — van den eenen baas naar den anderen zwerfen. Ieder arbeider begrijpt wel, dat deze stumpers economisch veel te machteloos zijn, om de premie, die zij eenmaal zelf betaald hebben, van hun werkgever voor de helft terug te vorderen! Minister Talma is ook niet zoo onnoozel, dat hij dat niet snapt, en daarom heeft hij een slimme streek bedacht om die instelling der „vrijwillige” verzekering kunstmatig te bevorderen. Het volgende heeft hij uitgevonden: wanneer een losse arbeider, die niet bij een ziekenkas verzekerd is, een ongeval krijgt, dan krijgt hij de eerste drie maanden een uitkeering van de Rijksverzekeringsbank van 50% van zijn loon (dus niet zooloos nu, 70%), welke uitkeering, vermeerderd met administratiekosten, geheel door den werkgever moet worden betaald. Dat laatste klinkt erg aardig; maar de minister rekent er op, dat de werkgevers daar wel geen zin in zullen hebben. „Langs dezen weg — zegt hij — wordt van den werkgever een drang „op de losse arbeiders verwacht om zich vrijwillig „bij de ziekenkas te verzekeren”. Deze merkwaardige „vrijwilligheid” die door „drang” moet tot stand komen, zal dus naar alle waarschijnlijkheid de losse arbeiders dwingen om hun eigen ongevallenverzekering geheel te bekostigen. De armsten der armen worden het zwaarst belast.

Ook hetgeen wij in de tweede plaats noemden (nl. dat over de uitkeering voortaan zal worden beslist door de voorzitters der Raden van Arbeid) heeft de strekking om de positie der door een ongeval getroffen arbeiders te verslechteren. Tegenwoordig gaat het zoo: als een arbeider een ongeval krijgt, geeft de werkgever daarvan kennis aan de te Amsterdam gevestigde Rijksverzekering

bank, die na rapport van een geneeskundige, beslist over uitkeering en geneeskundige behandeling. Waarom moeten nu de Raden van Arbeid 't doen? Omdat — zegt de minister — „de Raad van Arbeid beter dan de Rijksverzekeringsbank waken kan tegen het ergervoorstellen „van lichte ongevallen om uitkeering te krijgen”. De Rijksverzekeringsbank, vindt de minister blijkbaar, is voor de arbeiders te toegeeflijk! Er zal meer met de zweep achter moeten worden gezeten, dat arbeiders na een licht ongeval toch aan het werk blijven.

In alle opzichten bevatten dus de voorstellen van den minister een aanslag op de eenige sociale hervorming, die in Nederland het proletariaat veroverd heeft. Onder den schijn van een nieuwe sociale wet (de Ziektewet) zal men trachten dit kleine beetje aan de arbeidersklasse te ontvoeren.

Moeten wij nu minister Talma bijzonder over deze reaktionaire wetgeving lastig gevallen, omdat hij een christelijk minister is. Is speciaal de christelijke politiek voor de arbeiders zoo slecht? Het is van belang hierbij nog even stil te staan, omdat binnenkort de liberalen en vrijzinnig-demokraten, die nu in de oppositie zijn, wel zullen komen vertellen, dat men hun partijen weer aan de macht moet brengen om goede sociale wetten te krijgen. Niets is minder waar.

De Ongevallenwet is veroverd onder den eersten forschend aandrang van de sociaal-demokratie in het parlement. De oppositie tegen de wet vóór zij tot stand was gekomen, de reactie daarna, ging vooral uit van de liberale kapitalisten, georganiseerd in de Nederlandsche Vereeniging van Werkgevers en de Centrale Werkgevers Risicobank. Minister Talma is slechts de dienstknecht van de liberale kapitalisten.

En tegenover de vrijzinnig-demokraten is 't aardig te bedenken, dat het ontwerp-Ziektewet van den vrijzinnig-demokratischen minister Veegens wel in sommige opzichten beter was dan dat van Talma, maar dat volgens *Veegens' ontwerp de arbeiders moesten betalen ²/₃ van de premie voor hun eigen verzekering, vermeerderd met de volle premie voor hun gezin!*

De geheele burgerlijke klasse is in volle reactie, en iedere „sociale” wet, die thans aan de orde wordt gesteld, is een gevaar voor het proletariaat, zoolang niet een flinke socialistische kiesrechtbeweging onze klassenmacht versterkt.

B. C.

Dankbare slaven.

Dezer dagen, kon men in een alhier verschijnend blad een advertentie lezen, waarin een arbeider zijn patroons (H. Ten Cate H.Zn. & Co.) dank bracht, dat hij gedurende 52 jaar zijn brood onder hen heeft mogen verdienen! Tevens voor het hem verleende pensioen.

't Is bijna ongelooflijk, toch — komt het nog wel eens meer voor.

Arbeiders! Zie dan toch eens uit uw oogen, wordt wakker

Aanschouw de fabriek, waarin zoovelen uwer als 't ware opgegroeid en oud geworden zijn.

De fabriek hebt ge steeds grooter, en grooter zien worden.

De rijkdom der fabrikanten steeds zien vermeerderen, hun kapitaal reusachtig zien worden. Terwijl uw leven, de toestand der arbeiders, hoegenaamd niets verbeterd is, of, voorzover ge dit door vakactie, door heftigen, aanhoudenden strijd hebt verkregen, een klein weinigje, en niets in vergelijking met de reusachtige rijkdom der kapitalisten.

Voelt ge, begrijpt ge dan niet arbeiders, de tegenstelling die hier in ligt?

Dat de toestand der arbeiders hoegenaamd niets verbetert, terwijl de rijkdom der patroons zich reusachtig heeft vermeerderd?

Voelt ge dan niet, dat het juist uw werken, juist doordat de arbeiders zwoegen, gansch hun leven door, komt, dat de patroons rijk worden?

En zoo is het vrienden, doordat de kapitalisten u dwingen (zij kunnen dit, omdat ze de fabrieken, machines, kortom al de productiemiddelen en de grond bezitten) voor hen te werken, zoo lang mogelijk, en voor een zoo laag mogelijk loon (niet loon voor uw arbeid krijgt ge, maar voor de arbeidskracht die ge den kapitalist hiervoor zoo lang afstaat), hierdoor komt het dat zij rijk worden, dat hun kapitaal steeds grooter en grooter wordt.

En wanneer ge dan oud, (veel te vroeg doorgaans) versleten zijt, wordt ge op straat gezet, met een allerschandelijkst laag pensioen, waarvan ge notabene een groot deel zelf betaald hebt!

Opdat uw patroon jongere, betere krachten in uw plaats kan zetten. Zie! hoe uw vrouwen, kinderen, hoe ge allen wegwijnt.

En is er daarvoor reden tot dankbaarheid?

Moet ge de patroons dankbaar zijn, omdat ze U arbeiders tot op het gebeente toe uitzuigen? Omdat zij door onze arbeid rijk worden! Immers neen!?

Neen kameraden, dankbare slaven, wilt ge niet zijn; nietwaar?

Kunt ge niet zijn! Het is het Kapitalisme zelf, dat U dwingt te ontwaken, dat U dwingt ten strijde te gaan, of... onder te gaan.

Geen dankbare slaven dus, maar onverzoenlijke strijders geworden!

Welaan dan, ten strijd U geschaard.
Almelo. J. Doornbusch.

Het Weekblad, voorheen en thans.

Een der nieuwe redacteurs van het Marxistisch bijvoegsel van *Het Volk*, Van der Goes, had in dat orgaan onlangs een paar opmerkingen gemaakt over het socialistisch karakter, dat volgens hem de actie der Arbeiderspartij voor het A. K. zou dragen.

Wij behoeven niet te zeggen, dat Van der Goes hierbij zijn vrome wenschen voor de werkelijkheid in de plaats stelde. Echter waren een paar burgerlijke organen er natuurlijk als de kippen bij om deze uitingen van *Het Weekblad* als propaganda-materiaal tegen de teekening van de petitie voor A. K. door Christelijke arbeiders en andere niet-geestverwanten van *Het Volk* op te rapen.

Mr. Troelstra kwam daarop deze week in zijn qualiteit van voorzitter van het Comité van actie voor die petitie, Van der Goes even duidelijk maken, dat zijn meening in dezen absoluut niets te beteekenen heeft, want dat hij, Troelstra, die de werkelijke leider is der actie en der S. D. A. P., duidelijk genoeg had uitgesproken — iets, waarmee de Partij het eens is — dat de kiesrechtactie met socialisme of iets dergelijks niets te maken heeft, doch dat ieder, die iets voelt voor de rechtvaardigheid, dat ook de arbeiders mogen kiezen net als de burgerij, haar kan teekenen.

Voor ons is het verheugend, dat Mr. Troelstra telkens zijn Marxistische vrienden, die nu notabene met hun drieën in het hoofdbestuur der Arbeiderspartij zitten, bij gelegenheden, wanneer zij iets zeggen, dat zijn taktiek van toenadering tot de burgerlijke partijen ook maar eenigszins van nadeel kan zijn, frisch duidelijk maakt, dat zij niets beteekenen en niets te zeggen hebben, dat zij mee mogen werken tot meerdere glorie van zijn actie d.w.z. van het reformisme, doch verder niet.

Maar de Marxisten in de S. D. A. P. verdienen ook werkelijk niets beters dan zo'n flinke aframmeling, wanneer ze eens even hun boekje te buiten gaan.

Het Weekblad toch is, zooals niet anders te verwachten was, sinds Mevr. Holst de redactie heeft neergelegd totaal van karakter veranderd.

Het is nu nog slechts een orgaan van Z. M.'s allergetrouwste oppositie in stede van een orgaan, dat op de reformistische practijk kritiek oefent.

Scherper is dit onderscheid tusschen *Het Weekblad* van thans en van vroeger jaar niet gebleken dan bij de critiek, die er nu in dit orgaan is uitgebracht op de Kamerfractie der Arbeiderspartij.

De schrijver van de twee artikelen, die nu aan die kritiek zijn gewijd (*Weekblad* van 6 en 13 Jan. j.l.) weet evengoed als wij en laat ook tusschen de regels doorschemeren, dat aan het optreden der fractie dit jaar meer dan ooit het karakter van vóór alles toenadering tot de burgerlijke partijen te zoeken en dus gematigde kritiek te oefenen, zooloos met een goedgeaard revisionist past, eigen was.

Hij mist het sociaaldemocratisch optreden, inzake de kiesrechtactie, inzake de klasseejustitie, inzake de tienaurendag, kortom in bijna alle opzichten, zooals die ook door *De Tribune* zijn aangetoond.

Maar... daarom zegt hij dit nog niet.

Integendeel, hoogstens wordt bij enkele onderwerpen geconstateerd, dat... wanneer de Kamerfractie met haar optreden de bedoeling gehad had, bij de burgerlijke partijen in 't gevlei te komen, dan zou dit zijn te betreuren! Maar hij, *Weekblad*-Marxist, is verre van zulke booze dingen van onze vertegenwoordigers, die toch ook zulk verdienstelijk werk doen, aan te nemen.

Men vergelijke deze misselijke, valsche, een slag om den arm houdende manier van doen met de forse kritiek, die Mevr. Holst den vorigen winter nog oefende.

Nu: daarvoor is Mevrouw Holst dan ook in zekeren zin uit de S. D. A. P. gezet en zullen de heeren Wibaut, Van der Goes en Sannes er eerepostjes in mogen blijven bekleeden.

Doch ons verheugt het, wanneer de zweep der Meesters hen dan ook van tijd tot tijd eens kastijdt, wanneer zij hun rol vergeten.

Verwildering.

Het is verheugend te bemerken, dat de humaniteit, zich in den loop der eeuwen in steeds sneller tempo ontwikkeld heeft.

SVANTE ARRHENIUS.

Het Weekblad

Het tweede tiental jaren van de twintigste eeuw is overal onder het teken van afschuwen verwildering aangevangen. In Duitschland onthulde het Moabitproces iedereen dag nieuwe wreedheden van zezende politie-mannen en boosaardige spitzel (spionnen) tegen volkomen onschuldige menschen. En in plaats van verzet wekken deze moorddadigheden bij de bezittende en regeerende klassen slechts een booze bui op, omdat de politie geblameerd werd en de opstootjes niet tegen het proletariaat konden worden gebruikt. Wie nu meenen mocht, dat dit speciaal Pruisisch-Duitsche beschaving was, een gevolg van de heerschappij der nieuwe jonkerklasse, en dat zoo iets onder liberale Regeering onmogelijk zou zijn, die wende, zijn blik over de grenzen, naar Frankrijk. Nadat daar de vroegere ultra-revolutionaire revisionist Briand de spoorwegstaking willekeurig en gewelddadig neergeslagen had, vertoonde de razende woede der Fransche bourgeoisie zich onlangs tegen de arbeiders op nog erger wijze, nl. in het proces-Durand. Durand werd, niettegenstaande hij volkomen onschuldig was, ter

dood veroordeeld, eenvoudig omdat de bourgeoisie hem als leider der stakingsbeweging haatte en van hem af wilde komen.

En al heeft ook de burgerlijke wereld zelf door de monsternachtigheid van dit oordeel opgeschrikt, gratie weten te bewerken en de weg geopend tot herziening van het vonnis, toch blijft het feit bestaan dat door een burgerlijke jury en burgerlijke rechters eenvoudig uit klassenhaat tegen stakende arbeiders, de leider der staking, die altijd tot kalmte en bezonnenheid aanmaande onschuldig aan den beul werd overgeleverd. Een soortgelijk voorbeeld zal men zelfs in Duitschland te vergeefs zoeken; het toont aan, hoe onwezerlijk de uiterlijk verschillende politieke vormen zijn, naast de alles beheerschende klassenstrijd tusschen de uitbuitende klassen en de uitgebuite klassen.

Opdat het beeld van het internationale kapitalisme nog vollediger wordt, toont ons Engeland tegelijkertijd het aanwenden van militairen tegen de stakende mijnwerkers in Wales, en bood Londen ons nog pas in de laatste dagen het beeld van een politieactie tegen een paar misdadigers, waarbij het tot het gebruik van de meest barbaarsche middelen kwam; volgens 't zeggen, omdat het tegen anarchisten ging en zooals bekend is, zijn tegen anarchisten alle middelen geoorloofd. Dat zijn nu de drie kultuurlanden van de wereld, de zetels van een eeuwenlange beschaving en van de meest moderne wetenschappelijke ontwikkeling, hoe zal het dan wel in „barbaarsche” landen uitzien? En opdat men niet zou meenen, dat dit alles alleen ten laste komt van een onbeschaafde heerschersklasse, die zich buiten alle werkelijke, wetenschappelijke vorming houdt, hooren wij juist in deze tijd hoog aanzienlijke wetenschaps-menschen als Ernst Haeckel en Wundt zich voor de doodstraf verklaren. De uitspraak van den Zweedschen natuuronderzoeker Arrhenius, dat de natuurvorschers in 't algemeen altijd gepleit hebben voor de humaniteit wordt dus in het heerlijke Duitsche rijk te schande gemaakt. Ja, wie deze groeiende verwildering van de bourgeoisie beschouwt, bij dien moet zelfs de twijfel opkomen, of de hierboven neergeschreven uitspraak van dezelfde bekende geleerde, dat de humaniteit zich hoe langer hoe meer ontwikkelt, wel juist is en of wij ons nu niet tijdelijk bevinden in een ontwikkelingsperiode die teruggaat naar de barbaarscheid.

Een zoodanige ontwikkeling laat zich ook gemakkelijk verklaren uit de grondslagen van de maatschappij. Het kapitalisme is in zijn wezen altijd een ruwe, wreede, van alle menscheit onthloote maatschappijvorm geweest. Maar het onderscheidde zich van vroegere vormen daardoor, dat de wreeden, door nuttigheid en noodzakelijkheid beperkt werden. De nuttelooze slachting van menschen slechts uit luim of heerschzucht leek den kapitalist een zinlooze, afschuwwekkende barbaarscheid. Maar de uitbuiting, waardoor de menschen voortdurend door de gevaren van den arbeid bedreigd en langzaam doodgeplaagd worden, alleen, om steeds grootere massa's meerwaarde voor zijn klasse voort te brengen, kwetste zijn gevoel niet, want zij was nuttig, noodzakelijk, zij was de onontbeerlijke grondslag van het maatschappelijke leven. Zolang de uitgebuite klasse rustig bleef, niet in verzet kwam en daardoor niet van zich liet hooren, kon de bourgeoisie er op pochen dat het oude ruwe geweld had moeten wijken voor de vreedzame loonarbeid, en in plaats van de ontelbare naamloozen, die elk jaar door ongelukken gedood, of door honger en overwerk langzaam te gronde gericht werden, konden de ideologen den voortdurenden vooruitgang van de humaniteit prijzen.

Toen het proletariaat zich echter verhief, langzaam, talmend eerst, maar dan met al meer macht, moest de innerlijk ruwe zin van de bourgeoisie al sterker en sterker voor den dag komen. De angst voor het verlies van haar bezit en van den grondslag van haar bestaan, de zucht tot zelfbehoud, die zich aan de bestaande orde als aan de eenig mogelijke vastklamp, dit alles bij elkaar verdichtte zich tot een klassehaat, die telkenmale wild oplaat, als de stijgende macht van het proletariaat zich plotseling voelbaar vertoont. Zoo bij de Kommune van Parijs, zoo in het Klein bij alle nieuwere bewegingen; zoo thans in Duitschland ten gevolge van de groote verkiezingsuccessen van de sociaaldemokratie in Frankrijk ten gevolge van de spoorwegstaking. Ziet de bourgeoisie op eens de rechte hand groot, voert zich, door eigen angst nog onmatig vergroot, dan verliest ze de bezinning, en ze grijpt naar het laatste middel, dat ze als minderheid nog gebruiken kan, om de meerderheid door schrik en angst te beheerschen, tot het brutale bloedige geweld. De angst voor den onafwendbaren ondergang roept in de bourgeoisie alle ruwe instinkten van de gewelddadigheid op, en zoo zien we nu het plotselinge uitbreken van barbaarscheid dat juist in den laatsten tijd voorkomt, een langzame verruwing ook van haar beste ideologische vertegenwoordigers.

Maar daarom wordt het woord dat we aan het hoofd zetten nog niet onjuist. Ondanks alles gaat de humaniteit vooruit, maar men moet haar niet zoeken waar ze niet is. De bourgeoisie is slechts een dorre, afstervende tak aan den boom der menschheid; niet in haar stijgen de voedingsstoffen tot nieuw leven op. Wel bedekt deze oude tak nog de rijkdom van levenskracht, de bourgeoisie ontleent haar licht en belemmert haar vrije ontwikkeling. Maar wie den boom altijd van boven ziet, miskent zijn werkelijke groei. Het proletariaat wordt hoe langer hoe meer de voornaamste klasse; in het proletariaat strijdt de menschheid omhoog naar een hogere trap

van beschaving. En in het moderne proletariaat leefde van den beginne af een hooge idealistische en menschelevende zin. Het is de meerderheid van het volk; het behoeft geen ruw geweld. Het behoeft slechts bewustwording en aaneensluiting, om de heerschappij van een overbodige minderheid te breken. Het proletariaat stuurt niet aan op onderdrukking maar op de afschaffing van alle onderdrukking, en zijn doel, de socialistische samenleving, maakt de solidariteit van alle arbeiders tot grondslag van zijn gevoel. Hoe meer de heerschende klasse verruwt, en met bloedvergieten en vernietiging van menschenlevens haar orde probeert te handhaven, des te meer straalt in het proletariaat de humaniteit en de eerbied voor het menschenleven op.

Maar staat nu deze humaniteit niet in tegenstelling tot zijn gereedzijn tot de revolutie, die toch ongetwijfeld vele offers aan menschenlevens zal kosten? De eerbied voor het menschenleven, de tegenzin in alle ruwe wredeheid wil geenszins zeggen, dat een menschenleven op zichzelf voor ons het allerhoogste is. De afzonderlijke mensch op zichzelf is voor ons niet het hoogste doel; het hoogste is het geheel, de menschheid, de klasse die hij dienen moet. Het menschenleven krijgt eerst zijn waarde en zijn belang, als het in dienst van het geheel wordt gesteld. Het is niet de zin van het leven, bijzondere bedoelingen dienstbaar te zijn; een menschenleven is meer of minder gelukt, naarmate het meer of minder het geluk van het geheel vergroot. Daarom moet het ook, zoo noodig, voor het hoogste belang der menschheid geofferd worden. De proletarische humaniteit is niet de abstracte, absolute vereering van de op zichzelfstaande mensch, maar de natuurlijke van de kultuur der menschheid, die zoo noodig haar tegendeel in zich sluit en het leven van den afzonderlijken mensch dan niet acht.

De tegenstelling tusschen de menschelevende van het proletariaat en de ruweheid van de bourgeoisie is dus niet de tegenstelling tusschen weëige bangelijkheid voor elk drupje bloed en de bereidvaardigheid om menschenlevens voor andere bedoelingen te offeren. Het onderscheid ligt hierin, dat de bourgeoisie het leven van anderen offert voor wat ze het hoogste acht, de instandhouding van de uitbuiting en onderdrukking der massa's, terwijl het proletariaat bereid is, het eigen leven voor de bevrijding der menschheid te geven. Hoe meer de klassenheerschappij van de bourgeoisie onhoudbaar wordt, en het doel van het proletariaat de eenige steun voor de voortschrijdende humaniteit blijkt te zijn, hoe meer de pogingen van de bourgeoisie, om met barbaarsche gewelddaden deze ontwikkeling tegen te houden, tot een verschrikkelijk symptoom van haar eigen groeiende verwildering wordt.

A. P.

Tusschen den Proletariër en zijn geluk staat de macht der kapitalistenklasse.

Een der grondpeilers van ons nieuw program, dat de kapitalistische productiewijze n.l. de nooddrift der arbeidersklasse in een steeds scherper tegenstelling brengt tot den door haar voortgebrachten rijkdom, dat het kapitalisme de massa der ellende vergroot, vinden wij dezer dagen zeer aanschouwelijk uitgedrukt in de navolgende tabel, samengesteld door den bekwamen Engelschen statistikus Chiozza Money, op grond van officieele cijfers over de eerste 9 jaren der tegenwoordige eeuw, een tabel waarin de verhouding tusschen de verdiensten van de arbeiders en der ondernemers tegen over elkaar worden gesteld.

De cijfers hebben betrekking op de loonen, de en-gros prijzen van 45 der voornaamste verbruiksartikelen, en de belastbare inkomens der industrie- en handelsklasse.

De hoeveelheden zijn uitgedrukt in cijfers, die hun verhouding aantoonen (index-cijfers) tot die van het jaar 1900, welke gelijk 100 zijn genomen.

Jaar.	Loonen.	Engros-prijzen.	Winsten (der industrie en handelsklasse).
1900	100	100	100
1901	99	97	103
1902	98	96	104
1903	97	97	105
1904	97	98	105
1905	97	98	105
1906	98	100	106
1907	102	106	109
1908	101	103	114

Men ziet hoe de schommelende loonen (1908: 101) door de prijzen (1908: 103) der levensmiddelen worden overvleugeld, en hoe de winsten der ondernemers rijzen als het brood in den oven.

Sedert 1908 zijn echter — volgens de laatst uitgegeven cijfers van het Engelsche Handelsministerie — de loonen nog meer gedaald, is de werkeloosheid niet verminderd, zijn de prijzen der levensmiddelen nog meer gestegen en de winsten der ondernemers nog groter geworden. — En dan zijn er nog menschen die er aan twifelen, dat wij geleidelijk en vreedzaam in de socialistische maatschappij ingroeien!

v. L.

Werkt thans vooral met onze Kiesrechtbrochure: „Kiesrechtstrijd en Klassenstrijd”.

Liberale „sociale” wetgeving.

De Engelsche liberale regeering, door de reformisten aller landen om strijd bewierookt en geloofd, gesteund zooals men weet door de Engelsche reformisten als trouwe schildknapen, geeft ons dezer dagen weer een paar verheffende staaltjes van haar „socialen” zin.

In de eerste plaats heeft zij een dwangverzekering-ontwerp klaar om eindelijk aan het schandaal een eind te maken dat in het oudste industriele land der wereld, de arbeiders nog altijd niet verzekerd zijn tegen de gevolgen van ongevallen. Over dit ontwerp, dat zich waardig aansluit aan den zwendel der staatspensionering van de heeren Lloyd-George Churchill, de vroegeren arbeider Burns enz., wilden wij het echter niet hebben.

Wel over een poging om... de armoede uit te roeien in het land der paupers en der massa-ellende bij uitnemendheid.

Dit ontwerp biedt meer een parallel tot de „hervorming” der staatsarbeidersbureaux, waardoor tweerlei bereikt is, 1° dat een aantal ondernemers hun arbeiders gemakkelijker loozen kunnen, wanneer ze dit om de een of andere reden noodig vinden, 2° dat de „openbare meening” der liberale zwendelpers het publiek wijs kan maken, dat de werkeloosheid verminderd is.

Burns, de vroegere arbeidersleider, de man, die slechts meer geluk heeft gehad dan een aantal van zijn collega's, mede arbeidersleiders, mede verraders van hun klasse en die het zoo tot minister heeft gebracht, heeft nu een medicijn tegen de armoede gevonden, die zooals bekend, in Engeland een ondempbare put van hemelgerende ellende vormt, waarbij al de verschrikkingen van Dante's Hel verbleeken.

De armoede is in Engeland ondanks de verbijsterende toeneming van den nationalen rijkdom in de laatste halve eeuw niet afgenomen. D.w.z. wel op het papier. In de jaren 1855—59 waren er gemiddeld 894000 paupers, d.w.z. armen, die tot zulk een diepen staat van ellende zijn gezonken, dat ze hun toevlucht nemen tot publieke weldadigheid, wat in Engeland tengevolge van de strengheid der Armenwetten en den diepen afkeer van heel het volk voor de arm- en werkhuizen slechts gebeurt, wanneer geen andere uitweg meer open is. En in het jaar 1907 waren er nog precies evenveel, namelijk 893000. Doch terwijl het eerste getal in de jaren 55—59 nog 47 per 1000 van de bevolking omvatte, bedroeg het laatste in 1907 nog „slechts” 26 per 1000 van de bevolking, d.w.z. dat op elke 38 menschen in Engeland nu een halve eeuw van weergalooze opeenstapeling van rijkdommen nog 1 komt, die zoo absoluut hopeloos van conditie is, dat hij zijn toevlucht neemt tot de publieke „weldadigheid.”

Die percentsgewijze vermindering echter is, zooals onze partijgenoot Rothstein zegt, ongetwijfeld uitsluitend toe te schrijven, aan de toenemende strengheid der Armwet-administratie, waardoor de menschen er eerder toe komen op de straat te krepereen dan om hulp te vragen en aan de ontwikkeling der „weldadigheid,” welke teruggebracht is tot een wetenschappelijk systeem even afzichtelijk in zijn practijk als het Malthusianisme in theorie was.

Het spreekt vanzelf, dat de heeren „sociale liberalen” er dus alle belang bij hebben den strijd tegen de armoede voort te zetten op dezelfde en zoo mogelijk nog doeltreffender manier, want het is en blijft inderdaad een afzichtelijke rotte en wat meer zegt in het oog vallende rotte plek op het lichaam van het liberale socialerige Engeland, dat daar nog bijna een miljoen wezens bekend staan als te verkeeren in de meest absolute ellende.

Welnu: Burns, de gewezen werkmans, heeft er iets op gevonden. Op deze wijze.

Voor eenigen tijd stelde hij een comité in, dat verschillende sinds 1834 — het jaar der laatste groote revisie van de armenwet in den geest der bourgeoisie — uitgekomen voorschriften over de handhaving van het ondersteuningswezen tot één groot statuut moest omwerken. Dit comité is nu klaar gekomen met zijn werk en heeft voorstellen gedaan, die in de geheele burgerlijke pers geprezen worden als hoogst nuttig. Burns zal hoogstwaarschijnlijk zijn sanctie aan die voorstellen geven.

Tot herdenking van deze hervorming kan nu het volgende dienen. De bestaande ministerieele besluiten zijn te verdeelen in twee categorieën, verbodsbepalingen en regelingsbepalingen. De eerste, die meest in de landelijke districten van kracht zijn, verbieden het verdeelen van ondersteuning in huis aan mannen en vrouwen die tot arbeiden in staat zijn, behalve in zeldzame gevallen. De laatste, die meest in de groote steden gelden, staan een veel menschelevender ondersteuning van behoeftigen vooral van vrouwen, toe. Het door Burns ingestelde comité heeft nu de verbodsbepalingen als model aangenomen en zoo een algemeen en overal geldige verordening ontworpen, die slechts dienen kan om de armen af te schrikken en de meest hulpelooze personen in het door het volk zoo grimmig gehate en onteerende armhuis te jagen. In ieder geval kan men er zeker van zijn, dat door 's heeren Burns hervormingsrijver het aantal gemeentearmen die ondersteuning tehuis genieten — in ieder geval nog de meest humane manier — in korten tijd heel veel zal afnemen.

En dan is er weer een nieuw succes der liberale sociale politiek” te boeken! Men kan dit plan niet beter schilderen dan een burgerlijk criticus met deze woorden gedaan heeft: Wanneer deze voorstellen worden doorgevoerd, zal het ministerie ongetwijfeld over een jaar in staat zijn te berichten omtrent een nieuwe en verrassende

afnemng van het aantal gemeentearmen en de graad dier afnemng zal ongeveer een volkomen juiste maatstaf bieden voor de toeneming van lijden en ontbering, die door deze verordening zal worden veroorzaakt.

v. R.

Belgische Politiek in 1910.

De dood van Leopold II bracht in 1910 opluchting aan alle oprechte monarchisten. De jonge Albert, die reeds sinds jaren gedresseerd was in de poppenkasterij van de brave, democratische en liberale Kroonprins, die in de oogen van de spitsburgers de zonden van den boozen Koning weer goed maken zou, begreep direkt bij zijn troonsbeklimming de noodzakelijkheden van zijn situatie, en liet geen gelegenheid voorbijgaan, den konstitutioneelen en liberalen monarch uit te hangen, die zich niet als Leopoldheer, maar als dienaar der bourgeoisie gevoelt. Het gevolg van deze frontverandering was niet slechts een aanmerkelijke verhooging van het aanzien des Konings in de zgn. publieke opinie, maar ook en voornamelijk een verandering van de parlementaire houding van de Arbeiders-Partij tegenover de burgerlijke partijen en vooral tegenover het liberalisme. Zoolang Leopold leefde, was het uitzicht op een liberaal-socialistisch ministerie, het heet-begeerde doel van de Belgische liberalen en reformisten in elk opzicht toekomst-muziek. De persoonlijke regering van de kapitalistenkoning Leopold was met de aanwezigheid van socialistischen in een Ministerie, dat niet alleen formeel, maar in de meest eigenlijke beteekenis van het woord *zijn* Ministerie was, onmogelijk overeen te brengen. Met den braven Albert als Koning veranderde dit geheel. Albert had de opvoeding genoten van iemand, die zich »Socialist« noemde en een opzienbarend boek schreef, waarin hij Socialisme en Monarchie als twee volkomen te verenigen begrippen met elkaar in verband bracht. Met alle mogelijke middelen verbreedde men de opvatting onder het volk en vooral onder de arbeiders, dat Albert een »socialistische« of ten minste een beslist arbeidersgezinde Koning was. In elk geval bleek, dat Albert heel gaarne handjes gaf aan Socialistischen, zich ook heel graag bij de feestmaaltijden ten hove of bij de galavoorstellingen in het hoftheater met hen onderhield, en de Koningin liet zelfs in de pers officieel verklaren, dat zij den socialist Van der Velde een uitstekend man en een grooten redenaar had genoemd. Wie onze Belgische reformisten kent, zal zich niet verwonderen, dat deze liefde niet onbeantwoord bleef. De Gentsche *Vooruit* organiseerde op den dag van Alberts troonsbestijging werkmansreisjes naar Brussel tegen verminderde prijzen! Huysmans (de internationale sekretaris) sprak in de Brusselsche Gemeenteraad zeer politiek, over de verwachtingen, die men onder het volk van Albert had. Het Vlaamsche centraal-orgaan der partij smeekte hem, het volk het voor allen gelijke A. K. te geven, als hij de dankbaarheid en de loyale aanhankelijkheid van de arbeiders wilde erlangen. Kortom, partijpers en afgevaardigden wedijverden in hun bemoeiingen, om »den braven kerel«, zoolks nog kort geleden een afgevaardigde van de Arbeiders-Partij hem in het Parlement noemde, te gelegener en te ongelegener tijd boven de wolken te verheffen. En dit alles, omdat men weet of voorgeeft te weten, dat Albert wel graag een liberaal-socialistisch Ministerie zou hebben, en dat hij zich zelfs voor het tot stand komen van een gemeenschappelijk Ministerie van de drie groote partijen (klerikalen, liberalen en socialistischen te zamen) zou hebben uitgesproken, wat natuurlijk in de oogen van de reformisten het allerbeste middel ware om langzaam maar zeker de toekomststaat binnen te glijden, zelfs zonder dat men daarvoor eerst de val van de klerikale regering behoeft af te wachten.

De frontverandering van de monarchie, die zich dus in dienst van de liberale burgerij stelde, om haar als wederdienst voor wat opgefrisch royalisme behulpzaam te zijn bij de politieke geestelijke onderdrukking en opzuiging van de Arbeiders-Partij, verklaart waarom bij de in Mei 1910 geschiedte verkiezingen het verbond tus-schen liberalen en Arbeiders-Partij intiemer was dan ooit tevoren. Dat het desondanks niet gelukte, aan de klerikale regeringmeerderheid meer dan één zetel te ontnemen, is best te begrijpen voor elkien, die niet door louter enthousiasme voor de liberaal-socialistische blok-gedachte de bekwaamheid heeft verloren om in te zien, dat de blokpolitiek zoolw de liberalen als de socialistischen belemmert in het werven van nieuwe aanhangers. De bourgeoisie wordt door het roode spook afgeschrikt, en ook de christelijke arbeiders, die voor de Belgische Arbeiders-Partij het naastbijliggende rekruteeringsgebied zijn, worden afgeooten door de vulgair-antiklerikale en antigodsdienstige strekking van het burgerlijk-socialistische blok, dat het klassekarakter van de Arbeiders-Partij geheel op den achtergrond dringt. Zoo knoopten de verkiezingen van 1910 zich op waardige wijze vast aan de reeks van nederlagen, die de Arbeiders-Partij sinds 1900 regelmatig om de twee jaar met haar blokpolitiek heeft »behaald«.

Maar het zou geheel verkeerd zijn, hieruit de pessimistische konsekwentie te willen trekken, dat de Arbeiders-Partij steeds verder in het revisionistische moeras verzakt, en dat de hoop op een wending ten goede meer en meer verdwijnt. Het tegendeel is veelal het geval.

Naast verschijnselen als het algemeener-worden van de blokpolitiek, de uitspraak van het buitengewone Kongres in Februari 1910 ten gunste van het Ministerialisme, de opening van een nieuw stadium in het ver-

wordings-proces van de kooperties door de omzetting van de weverij „Vooruit“ in een naamloze vennootschap enz. enz., bracht 1910 ook menige hoopvolle gebeurtenis. Het bracht een crisis-periode in de innerlijke ontwikkeling van de Belgische arbeidersbeweging en riep strekkingen en strevingen in het leven, die deels reeds een daadwerkelijk tegenwicht tegen de opgesomde tendenzen van ondergang en onttaarding vormen. Kort geleden nog konden we dit met een voorbeeld uit de ontwikkeling der vakbeweging aantoonen, die in 1910, en niet het minst onder invloed van de propaganda der Marxisten, een zeer beslist vooruitgaande wending heeft genomen, en wel in de richting van de Duitse moderne vakbeweging. In den loop van 1910 stichtten de rijtuigmakers, schilders, houtbewerkers, hoedenmakers, boekbinders, landarbeiders, fabrieksarbeiders en de transport-arbeiders te land centrale vakbonden, en de steendelvers staan op het punt eveneens hun organisatie te centraliseeren. De in den aanvang van 1910 geconstateerde teruggang van het ledental der vakverenigingen, die bij de vakverenigings-kommissie zijn aangesloten, werd in het verloop van het jaar weer ruimschoots ingehaald. Als de ontwikkeling in het tempo van verleden jaar doorgaat, dan zal het niet lang duren, of in België hebben we een normaal ontwikkelde, gezonde vakbeweging, en tevens de onontbeerlijke grondslag van een werkelijk proletarische klassepolitiek.

L. V.

Een Fout.

Aldus betitelt *Het Volk* de daad van haar Maastrichtsche partijgenooten (S. D. A. P.), die aan de Sociaaldemokraten aldaar (S. D. P.) de zaal van Het Volkshuis voor een vergadering weigerden. Welnu onze kameraden kunnen de S. D. A. P.ers een handje helpen, hun fout weer goed te maken, door thans opnieuw om deze zaal voor een vergadering onzerzijds te vragen.

Toch is het merkwaardig dat het blad, dat mede de oorzaak is van de Rotterdamse, de Deventer en andere dompersche gebeurtenissen thans de Maastrichtsche dompers in de kou laat staan, nu die niets anders deden dan de konsekwenties te trekken uit de leeringen van *Het Volk*.

Maar er zit voor die wezenlijk het revisionisme willen leeren kennen een goede les in dit geval.

Maastricht wordt om dezelfde reden verloochend, waarom bijv. Leeuwenburg door Troelstra verloochend werd, toen de Twentsche propagandist ronduit met de liberalen wilde samengaan.

Men moet wel doen, maar niet zeggen, is ongeveer het parool van dit revisionisme. Wel met de liberalen samengaan in je daden, maar niet de arbeiders zeggen dat het moet. Wel voor het Socialisme zooveel mogelijk de deur sluiten, maar dit vooral niet schrijven of duidelijk zeggen.

De Maastrichtsche S. D. A. P.ers waren nog zoo naïef het te schrijven. Ziedaar hief onvergefelijke fout, volgens *Het Volk*.

Ze zullen het slimmer moeten aanleggen, om het Socialisme in Maastricht te weren. WP.

We ontvingen nog een stukje van de Maastrichtsche afdeeling zelve, dat de volgende week wordt geplaatst.

Van het Partijbestuur.

Aan Dr. Ant. Pannekoek werd door het D. B. opgedragen de Soc. Dem. Partij, bij de begrafenis van Paul Singer te vertegenwoordigen.

Verantwoording.

Contributie: Afdeeling Amsterdam f 10.—; Westeremden f 2.08; Rotterdam f 3.02; C. R. f 10.—; J. H. J. f 1.25; Vlissingen-M'burg f 2.21; Delft f 2.81; Amsterdam f 10.—; Bussum f 4.03; Den Haag f 19.07; Haarlem f 1.60.

Steen Zweden: Nagekomen afd. Bussum f 3.25.
Fonds Propagandist: Afd. Bussum f 1.36; Groningen f 2.—; Vlissingen-M'burg f 1.35; Westeremden f 0.90; Bussum f 1.36; Groningen f 2.—; R'dam f 10.—; Amsterdam f 5.—; Den Haag f 10.—; Vlissingen-M'burg f 1.08; Leiden f 8.—; Amsterdam f 8.60; Bussum f 1.70;

Steen: R'dam f 17.94; C. te A. f 0.50. Mijn uur loon voor 't petitionement M. v. P. S. f 1.—; D. S. te A. f 0.50.

Colportage: A'dam f 25.—; Groningen f 15.81; Vlissingen f 1.85; Middelburg f 0.90; Maastricht f 2.86; Leiden f 12.03; R'dam f 16.98; Maastricht f 2.02; Den Haag f 44.—

Wijtenbachstr. 13 A'dam. J. C. CETON, Secr.

Van de Afdeelingen.

Den Haag. Woensdag 1 dezer gaf S. de Wolff zijn derden en laatsten cursus-avond over de verscherping der klasse-tegenstellingen.

Groningen. Onze afdeeling hield Dinsdagavond haar 2de jaarvergadering. Uit het jaarverslag van de secretaris bleek o. a. dat het ledental is gestegen van 21 op 31.

Het vermelden van de verschillende cursussen door Gorter, De Wolff, Wijnkoop en eigen krachten gedurende winter en zomer, van de openbare vergaderingen en uitgegeven strooibiljetten, gaf het bewijs, dat het afgelopen jaar zeer goed geweest is voor de propaganda. 't Zelfde bleek uit 't verslag van den leider van de brochure- en Tribuneverkoop. In 't afgelopen jaar zijn 389 brochures verkocht en een 1700 ex. van ons orgaan.

Ondanks de vrij groote werkzaamheid onzer afdeeling, kon de penningmeester een klein batig saldo in de kas constataeren, wat te danken is aan de overvaardigheid van de leden.

De aftredende bestuursleden werden herkozen. We gaan het 3de bestaansjaar met moed en werklust in.

Leiden. De ledenvergadering besloot in principe, deel te nemen aan de periodieke raadsverkiezingen en verklaarde zich bereid de afd. Zwolle aandeel te geven aan de Roode Vaan, 4 Februari verschijnt weer een nummer van ons maandblad; alle leden moesten exemplaren afhalen.

Op de Maandagen in Maart zullen cursus-vergaderingen gehouden worden in de zaal van Manen, Onde Heerengracht.

Op denzelfden avond dat meer dan 80 hoorders het debat tusschen Wijnkoop en Smit volgden, kon een wijkvergadering der S. D. A. P. bij gebrek aan publiek niet doorgaan.

Een gelukkig verschijnsel in de Leidsche arbeidersbeweging is, dat het eindelijk is gelukt een textielarbeidersorganisatie in het leven te roepen die levenskracht schijnt te bezitten: zij telt reeds over de 100 leden. Dit resultaat is in hoofdzaak te danken aan een Haagsch en een Leidsch partijgenoot en een onzer engere geestverwanten.

Vlissingen-Middelburg. De Afdeeling hield vorige week haar jaarvergadering. Het Bestuur werd en blok herkozen.

Het eerste jaar kan — het gering aantal leden in aanmerking genomen — bevredigend geacht worden, wat betreft het aantal belegde vergaderingen en de toestand der kas. Er werden 430 Tribunes verkocht en voor ± f 10.— leetuur. Zoolw te M'burg als Vlissingen wordt 's Zaterdag geregeld de Tribune op straat te koop aangeboden. Wij gaan met goeden moed het nieuwe verenigingsjaar in.

Zondag 22 Januari werd door onze afd. in een openbare vergadering, gehouden in de bovenzaal van het café des arbeiders-coöperatie, de voordracht te Middelburg, de Russische Revolutie herdacht. Mannoury sprak, Wasch droeg voor uit de opstandelingen. Het publiek was klein.

Maandag 23 Jan. gaven Mannoury en Wasch dezelfde voordrachten voor afd. Vlissingen v/d Dageraad. Hier was een behoorlijk publiek opgekomen.

Zwolle. Alvorens met het verspreiden van een of ander afdeulingsblaadje te beginnen, besloot de afdeulingsvergadering eerst bij het P. B. te informeren, hoe het staat met de mogelijke uitbreiding van *De Tribune*. Indien er een zeer eenvoudig propagandablaadje van de Partij geregeld verscheen, zou men de verspreiding daarvan meest wenschelijk vinden.

Dinsdagavond sprak L. de Visser wederom buiten de Diezerpoort. Een talrijk opgekomen publiek luisterde met aandacht naar de bespreking van het onderwerp: „wat de sociaaldemocraten willen en wat zij niet willen“.

Een nieuwe dompers-streek.

Verleden week lazen we in de Haagsche bladen de aankondiging, dat in een vergadering van de „Vrijzinnige kiesvereniging 's Gravenhage“, de oud-minister van Justitie Mr. van Raalte een „politieke beschouwing“ zou houden. Blijkens den vorm waarin het vervat was, strekte het krantenbericht om op die vergadering nog eens met nadruk publiek de aandacht te vestigen. Vooral waar Mr. van Raalte in de laatste jaren zoo eenigzins voor vrijzinnig-democraat versleten werd, verheugden wij ons al op de gelegenheid om van zijn beschouwing te genieten en met hem van gedachten te wisselen, — indien dit althans zou worden toegestaan, wat na de ervaring van de „grootte“ meeting voor algemeen kiesrecht, twijfelachtig leek.

Maar de heeren van de liberale kiesvereniging zijn blijkbaar door hetgeen daar gebeurd is, voor socialistisch debat bevreemd geworden. Twee dagen later verscheen er een aanvullings-bericht, meldende dat de vergadering „niet“ plaats had genomen. De kiesvereniging 's Gravenhage, maar ook voor door hen geïntroduceerden 't toegankelijk zou zijn. De vrijzinnig-democraat van Raalte houdt dus een „politieke beschouwing“ in een liberaal onder-onsje.

'n Frissche boel toch bij die burgerlijke „democraten“? B. C.

Advertentiën.

Allen hierheen!

S. D. P. Afd. AMSTERDAM.

Openbare Vergadering op Maandag 6 Februari, 's avonds half negen in „d'Geelvinck“, Singel b.d. Munt. Onderwerp: De jongste gruwelen van het Internationaal Kapitalisme, (Japan, Durand, Moabit, enz.) Sprekers: L. de Visser, van Den Haag, en D. J. Wijnkoop, van Amsterdam. Entrée 10 Cent. — Werkeloozen vrijen toegang. — Debat vrij.

N.B. Vrijdagavond 10 Februari in „d'Geelvinck“ Kursusvergadering over het Erfurter-Program, door S. de Wolff.

Voor den meest bloedende

te koop 13 jaargangen N. TUD (S. D. Maandschrift, Red. H. GORTER enz.), van 3de t/m 15de jrg., waarvan laatste twee niet gebonden. Brieven lt. H. Bur. v. d. Blad.

S. D. P. Afdeeling BUSSUM.

VOORTZETTING der Openbare Vergadering op Zondag 5 Februari des morgens 10 uur in de groote zaal van „Ons Huis“ te Hilversum. Het Bestuur.

„DE ZAAIER“ Bond van Jonge arbeiders(sters) in Nederland Afdeeling ROTTERDAM.

OPENBARE VERGADERING

op Maandag 6 Februari, 's avonds half negen in het Gebouw „Voorwaarts“, Ged. Slaak 120.

Spreker:

Ds. M. C. VAN WIJHE, uit Engelum.

Onderwerp:

De Jeugdorganisatie.

Toegang vrij.

Debat gewenscht.